

F R I F A G B E V E G E L S E

Nr. 3 - 2. årgang.

17. januar 1942.

Kamerat!

Mens kampene pågikk i Norge fra 9. april til 7. juni 1940 gikk det mange stygge ord om de norske officerene. Det het at de ikke vilde kjempe eller at de direkte gikk tyskerne til hånd. Soldatene kunde fortelle mange stygge historier om forrederske norske officerers spill med hel-lige norske interesser.

Den tiden som siden har fulgt, har heldigvis avklaret disse forholdene. Det viser seg at det ganske riktig var mange officerer som utførte niddingsdåd under krigen i Norge, men etterhvert har vi funnet igjen navnene på de samme karene som framtrædende medlemmer av N.S., som officerer i de tyske avdelinger av "nordmenn" som etterhvert er dannet og som svikere i Arbeidstjenesten overfor de kollegaer som forlot denne fordi de ikke vilde være med på nazifiseringen. Det viser seg også at nettopp er disse samme kollegaer som har kastet mest stenk på de officerer som virkelig kjempet.

I dagene etter kampanes avslutning ble landets officerer internert i fangeleire forskjellige steder i landet. El. a. oppnådde de den tvilsomme å innvie Grini som konsentrasjonsleir. Her satt som kjent også hærens øverste leder, general Ruge. Etterhvert slapp officerene løs etter å ha gitt en erklæring om at de ikke vilde delta i noen fiendtlig eller krigersk handling mot Tyskland, den tyske krigsmakt eller tyske statsborgere. For de fleste var det med største tvil erklæringen ble gitt. Men resonementet var: "skal jeg sitte innestengt uten å være til nytte hverken for landet eller familien, eller skal jeg komme meg ut og se hva jeg kan få ut av forholdene."

En eneste officer åga ikke noen erklæring. Det var general Ruge. Rent symbolisk kunde forsvarsmaktens leder ikke oppgi kampanen. Men han rådet personlig sine kollegaer til å avgive erklæringen. General Ruge ble sittende igjen på Grini. Her tok han fatt på en historisk bedømmelse av kampanene i Norge. Tyskerne var meget interessert i hans arbeid, og bad om å få lånt det til gjennemsyn. General Ruge nektet dette. Etter endel nye konferanser ble manuskriptet utlevert en høyere tysk officer, under uttrykkelige forutsetning at opplysningene ikke skulle brukes eller misbrukes. Etterhvert ble imidlertid flere norske officerer innskalt til tyske og forholdt ting som utelukkende kunde stamme fra general Ruge. Det ble derfor rettet henvendelse til Ruge om saken. Generalen forsto at han var skummelig sveket og forlangte straks sitt manuskript tilbake. Han ville nemlig spare sine kollegaer for flere skjedige bakholdsangrep. Trots iherdige oppfordringer nektet general Ruge å fortsette sitt arbeid. Han ble derfor sendt til Tyskland.

For norske officerer ble denne hendelsen en tydelig lærepenge for hva en tysk offisers ord er hvort. Lignende lærdommer hadde de høstet under krigen, hvør selv de enkleste av krigens regler ikke ble respektert. Vi kan bare nevne slike ting som jakten på fallskjermtruppene ved Dombås. Hvor tyskerne ved flere høve høste parlamentærflagg for å vise at de var seg, men likevel skjøt ned de norske officerer som ble sendt fram som forhandlere. Ja, hele okkupasjonen og de tyske myndigheters stadige overgrep stikk i strid med all folkerett, viser at for dem gjelder ingen æresbegreper.

Dette er kjennsgjerninger som ber fram, når de tyskerne går til arrestasjon av landets fremste officerer. Formelt skal det hete at det er represalier for den innsats norske officerer har ydet under raidene mot Målsøy, vågøy og Lofoten sist måned. Samtidig som det lanseres beskylling om at de har brukt sitt æresord. Hvilken sikkerhet har nå tyskerne for at en eneste officer av de som deltok i raidene, hadde gitt noe æres-

Det hele er et bedrag. Tyskerne har lenge holdt på med arrestasjonen av officerer. Det er minst et år siden major Olav Helset ble høktet og stadig flere er tatt etter hvert. Fra Nord-Norge har Fri Fagbevegelse tidligere bragt meldigg om at nær sagt samtige norske officerer er arrestert.

Det er for tidlig å gi noen fullstendig oversikt over hvor mange officerer ble arrestert den 13. januar, men vi kan nevne admiralene Tank-Nilsen og Smith-Johannessen, kommandørkaptein Oppegård, marinekapteinene Høver, Horgen, Münster og Thomassen, flyvekaptein Bøe, major i festningsartilleriet Enger og kapteinene i samme våpen Underberg, Gudmundsen og Enger.

Når "Fritt Folk" krever represalier ved oppsetting av lister over gisler som skal tas blandt jøssingene, hvis raidene fortsetter, da er det ikke annet enn et utslag av frykt for den tiden som nå kommer. Nazistene har nettopp den følelsen at det kunde værebra å vite hvem av dem det er som står for tur til å bli hentet neste gang. Derav fremstår også tanken på en slik listeføring.

I det hele tatt må vi regne med mange desperate handlinger både fra tyskerne og våre hjemlige nazister i tiden framover. Men vi har før sagt at de stadig tyngre slag som kommer, vidner om at vanskene for nazistene stadig blir større. Derfor må vi evne å bære påkjenningsene i den siste avgjørende tiden også.

I disse dager er det officerer og endel av "hoffet" som blir kidnappet. Tidligere er fagforeningslederne, idrettslederne, tidligere parti-ledere og andre fremstående nordmenn tatt. Vi kan derfor ikke se de siste arrestasjonene som et anslag mot en enkelt stand. Det er et ledd i den opprennkningsprosess som pågår. Derfor spør vi ikke lenger om stand eller klasse. Det er forfølgelsen av det norske folk i dets frigjøringskamp. Og i den kampanen står vi last og brast. Anslag mot en gruppe av det norske folk må derfor møtes med øket aktivitet på de andre frontene.

Vi er inns i en avgjørende fase av krigen, og ingen vakling vil bli tålt. Vi vil holde ut, for vi vil være med når hevnens time slår!

- V -

BUNES ER FERDIG. I forrige nummer kunde vi mælde at en av de nye kommissærer alt har fått løppass fordi han hadde vært for langfingret. - og stukket til seg penger som rettelig hørte forbundet til. Våre opplysnings da gjaldt Skotøy forbundets kommissariske formann Daniel Hagen.

Nå har en ny kommissar gått samme veien som kollega Hagen. Sist fredag ble kommissaren i Arbeidsmannsforbundet og Stenhusgerforbundet, Nils Bunæs, avsatt fra sin stilling av L.O. Årsaken var for han den samme som for Hagen, nemlig misligheter med penger.

Bunæs har vært en av de frækkeste av de svikerne som hørte til kretsen om Håkon Meyer helt fra "opposisjonstiden" sommeren og høsten 1940 fram til nå. Han har vært en av Erling Olsens omgangsvänner - omgang vil i dette tilfelle si drikkelag. Han har også holdt sammen med den avsatte "bryggefører" Sandaker og Kraft i Sten, Jord og Cement. Sandaker er før avslørt som underslager - og det forlyder fra sikker kilde at utrenskningen ikke stopper med Sandaker, Bunæs og Hagen. Det antydes at folk adskillig høyere på strå ikke kan føle seg altfor sikre.

- V -

N.S.-FYLKESMANNEN OG OPPHØRET AV TREKKUTBETALINGEN. Selv innen N.S. er det dem som synes at en har gått forvidt i forfølgelsene av familiene til sjøfolk som har sine forsorgere i utenriksfart. En av dem er "fylkesmann" Hans S. Jacobsen. Han har i en skrivelse til Innenriksdepartementet gjort oppmerksom på de vanskelige problemer som oppstår ved at trekkutbetalingen til den største del av vår sjømannsstand er stoppet. Han viser til at forordningen ble gitt før krigstilstand trådte mellom Tyskland og U.S.A. og sier at etter at krigstilstanden er inntrådt antar han at forutsetningen for en vesentlig del ligger underledes an enn før. Idet det nu "for det alt overveiende antall sjøfolk vil være praktisk umulig å komme hjem."

Han foreslår en revisjon av bestemmelserne og sier: "For en sjømannsnasjons som den norske vil det være en tragedie om en stor del av våre sjømanns familier likesom Terje Vikens, skulle bli henvist til fattigkassa. De nye bestemmelser kan ikke undgå å virke belastende på Partiet. En endrin til det bedre i forbindelse med et påtenkt sjefskifte i en sjøfartsorganisasjon vil komme partiet til gode." - slutter herr "fylkesmannen" meget åpenhjertig.

Det er vel imidlertid liten grunn til å tru at tyskerne (og det er jo de som bestemmer), tar noe hensyn til hva N.S.-folk kan mene ~~xxx~~ om de terbovenske tiltak. Det hjelper ikke å ta fram Terje Viken heller til slike kurer! Det er nok fare for at forurempningen av sjømannsfamiliene vil fortsette.

Men nå skal vi - alle skikkelige nordmenn - gjøre vårt til at de skal greie å holde ventetida ut. Vi skal gi vårt til den innsamling som iesing, og støtte etter evne der hjelp trenges!

- V -

BOLDE KRIGERE. Da "Legionen" ble opplest mente tyskerne at dens ledere, majoren Bjerkestrand og Kjeldstrup, burde dra til østfronten for å kjørpe sammen med de germanske frender mot den felles fiende. Major Kjeldstrup var imidlertid straks så uheldig at han slapp ned på benet et strykejern så hans ene stortå ble knust. Bjerkestrand fikk det travelt med å komme til lege. En venn av han - kjent naziloge - sørget for sjukrelding. Nei, Østfronten hadde de ikke lyst til å dra til

- V -

INGEN LYST TIL Å BLI SITTENDE. Det later til å være et nokså utbredt ønske hos fagforeningsformenn og styremedlemmer i Oslo å få fratre sine tillitshverv ved de kommende årsmøter. Flere foreninger har allerede gjø hen vendelser i sine respektive forbund for å forhøre seg om adgangen til å velge nye tillitsmenn. Forbundene viser imidlertid til forordningen om at tillitsmennene ikke kan fratre, men det er samtidig blitt sagt at foreningen må konferere nærmere med forbundet om adgang i tilfell at de foreligger gyldig grunn.

En kan vente at mange vil prøve å slippe unda, og bra er det. Hver tillitsmann som går fra borde er et nederlag for den nazistiske "Meyer-gjengen".

I en foreningsstyre skjedde det forresten her om dagen en pussig ting. Et styremedlem - en av de nyorienterte - foreslo at det skulle innkalles til generalforsamling for å velge nytt styre, da det gamle styre ikke hadde gjort noe positivt arbeid i året som gikk". Det forslaget hadde ingen noe i mot! Det ble samråystes vedtekje - det er vel likevel også særsynnt et styre stemmer for at det har gjort så lite arbeid at det bør gå.

- V -

VIKEN IDRETSFORENING hadde medlemskveld i Bygningsarbeidernes Hus 20/12. Utpå kvelden ble festen forstyrret ved at to statspolitibatjenter trengt seg inn og snakket formann og sekretær. Senere dukket 15 hirdmenn opp og stengte utgangsdøren. Medlemrene ble stilt opp på to rader og måtte alle legitimere seg. De øvrige styremedlemmer satte som forrann og sekretær bli med til Statspolitiet. Der ble det tatt i langvarige forhør, som var utover nette. Politiet var også på husundersøkelse hos tillitsmennene. Politiet ville på død og liv ha det til at det var en "politiske" fest! Det er trøig at Norges Idrettsforbund star bak aksjonen, som har vært sterkt forbirrelse i idrettskretser her i byen.

- V -

UKENS SMIL. Folkevittigheten har moret seg med å depe om vårt og visse andre europeiske land.

Norge kalles nu populært for "Opsternazia", Danmark for "Underdania", Sverige for "Transportania" og Tyskland for "Eleptomania".

- V -

DEN FYLLA, DEN FYLLA. Kommisarisk "Oste-Bergh" i Handels- og Kontor kalte for en tid siden inn kf. Karl Bjørnstrøm (som er hans nærmeste i forbundet) og ga ham en korreks fordi han drakk så mye, og for at han ikke gikk med N.S.-merke. Bjørnstrøm undskylte seg med at det nettopp var fordi han drakk så mye at han ikke gikk ned partimerket! Han vilde ikke blamere partiet, sa han. Det var Sverre Krogh som hadde gitt ham det rådet (og han har jo på dette området visse erfaringer. Red. anm.)

Mens vi snakker om Fylla, kan vi fortelle at det også er slemt i Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet. Kommisarisk Erling Johansen var før jul hjemme i Askim, og her kom han ut på en kraftig "kule". Han gikk her i dagetvis og "reparerte" seg fullere og fullere. Da han kom igjen krevde han både reise- og dittpenger av forbundet. Og hvem kan nekte ham det? Ja, vi bare spør.

Det er en alvorligere sak vi vil komme inn på mens vi snakker om dette her. Vi vet at mange gode tillitsmenn av situasjonen er tvunget til å bli i sine stillinger - mot sin vilje. De er naturligvis nødt til å pleie et visst "samarbeid" med nazikommisaren. Det er imidleryd noen ganske få som strekker seg adskillig lenger enn sund anständighet tilslører. Vi sikter da til de svake sjelene som er sunket så dypt at de turer red N.S.-gjengen. Vi har før vært inne på denne triste saken, og truet da med å offentliggjøre navnene på de tillitsmenn som viser en sånn sorgelig slapphet i en alvorlig tid. Det ser ut til at vi må gjøre alvor av truslen. I et hvert fukl når det gjelder to av tillitsmennene i Handel- og Kontor, Erling Wold og Odd Johansen. De er stedig å se på kneiper sammen med kommissarer. Det er flere som ligger under for den samme stygge uvanan. Vi gir de karrene det gjelder en siste advarsel! Bryt fyllekameratskapet med den råtna gjengen som har brukt seg inn i fagorganisasjonen og gjør alt de kan for å bryte ned det som gjennem sekler er tømret opp av skikkelige arbeidsfolk ved slit og ofre!

NYE ARRESTASJONER. Over hele landet er det, som nevnt et annet sted skjedd tallrike arrestasjoner av norske officerer i henhold til Joseph Terbovens gemene straffeforordning med påskudd i strandhugget i Måløy. (Vi bruker med vilje ordet påskudd. Det kan ikke være rent tilfeldig at Terboven nettopp har valgt dette tidspunkt til å kaste i fengsel alle aktive norske offiserer.)

Av kjente organisasjonsfolk i offiserstanden som er arrestert i Oslo nevner vi befalsbladets mangeårige redaktør kaptein P. Skotte og Kaptein Vik i Nasjonalhjelpen.

Av arrestasjoner ute i landet i det siste, kan nevnes: I Mørebyene er 39 arrestert mest pastfolk, men også fiskere og bønder. De er ført til Trondheim og satt inn i fengslet på Vollen, som er helt overfylt. Det sitter opptil 5 mann på cella.

Av Trondhjemmere som er arrestert i det siste, er dr. Astrup og agent Ernulf Bakke.

29 arbeidere ved tyske anlegg i Nord-Norge er sett fast for å ha prøvd å rømme fra arbeidsplassen. I Bodø er det skjedd massearrestasjoner p.g.a. færen i Fauske som var en rett og slett provokasjon. Bl. a. er arrestert forfatteren Håkon Evjenth (sønn av den tidligere venstrestatsråden), kaptein Liljedahl, skipsreder Erling Sandnes, Kjøpmann Wilhelm Karlsen, John Aaga, tidligere ordfører Sigurd Koch, bokhandler Helge Freder, direktør Morten Olsen, handelsbestyrer Dundas og ingeniørene Aune og Næss. I Frederikstad er bl. a. følgende tatt: Rørleggerne Jens og Sverre Henriksen. Restauratør Johannessen, ingenør Sverre Syvertsen, lønsmannshetjent Thorleif Braadland, fru prost Meyerud er arrestert og satt inn på Grini. I Narvik er det arrestert mange som har vist vennlighet mot de russiske krigsfanger. I Solør-Odal er mange kommet i heisen for å ha beholdt radioapparatene.

Stavanger har fått en ny, stor bot. Dønngang på 2 mill. kroner. Alle de beslaglagte radicapparater er konfiskert.

UT FRA FENGSLER. Sverre Lindgård, tidligere tillitsmann og Malersvennenes forening er sluppet ut fra det tyske fengslet på Møllergata 19. Etter å ha sittet inne et års tid, Når han omsider slapp ut, var årsaka sjukdom.

- v -

OGSÅ EN "TILLITSMANN". N.S. blir stadig frekkere med dem de tvinger inn på fagorganisasjonen som "tillitsmenn". Norsk Sjømannsforbund har nettop fått en ny mann. Han skal være "stedfortredende komisær". Hvem er denne fyren? Han er styrmann og heter Karl Werner. Under siste styrmannsstreik var han streikebryter på en Fred. Olsen-båt. Han ble senere tatt til nåde, men da det hadde gått en tid, måtte styrmannsforeningen igjen sette han utenfor, p.g.a. av kontingentrestanse. Nå kommer så denne mannen som "tillitsmann" for sjøfolkene. Men det er i stil med alt de foretar seg, de kjekke "nyordningsmennene"!

- v -

ØYVIN LANGE, har fått sykepermisjon i jen. Det er ikke så lenge mellom hver gang. Den første tida framover skal han tilbringe på Dikemark. Han skal ha full lønn under oppholdet - 1000 kroner månedsen. En vil huske at Lange med stort bulder og brak meldte seg for å reise til Finnland og knuse bolsjevismen. Det er 3 mndr. siden. I den tida som er gått har han ikke rukket å komme så langt som ut av Oslo engang. Han har tråkket ut og inn på byens kneiper hver enda dag! Det var vel heller ingen som trudde at en slik fusentest for alvor turde begi seg ut i krig.

Mens Lange blir borte er hans stilling - som "personalsjef" i Oslo Kommune - overtatt av underslagsmannen, overrettssakfører Thorsen, som bare før ½ års tid siden slapp ut fra bods fengslet, men straks sørget for å bli med i N.S.

- v -

DREPT AV TYSKERNE PÅ ÅPEN GATE. Lørdag 3. januar ble en kjent borgers i Kr. sund N. bakermester Leonard Syvertsen skutt ned på åpen gate av tyske soldater.

Episoden inntraff da tysk militær besatte Kr. sund Telefonforeningsgård, antavelig for å lete etter en olovlig radiomottaker. Gatene omkring ble da sperret. Bakermester Syve Tsen som intetnende var på vei til et møte i misjonshuset, som ligger like ved, ble uten varsle skutt av tyskerne. Han ble truffet av flere skudd gjennom brystet og døde. Familien har ikke fått lov til å avvertere hvordan dødsfallet skjedde, men distrikts aviser har lange omtalende nekrologer over Syvertsen som var en av byens mest kjente og aktede menn. Han har deltatt ivrig i organisasjonsarbeidet i faget sitt. Dessuten hadde han sterke kristelige og av持dsinteresser.

Besettelsen av Telefonforeningen førte foruten til dette triste døsfall også til arrestering av 4 nordmenn.

- v -

SVENSK L.O. GIR UT DAGSAVIS. Den svenske fagforeningsbevegelsen skal fra 15. mars gi ut en dagsavis "Aftontidningen". Bladet skal tjene som motvekt mot det halvtyske "Aftonbladet" - som eies og drives av fyrtikk-kongen Ivar Kreugers bror Thorsten Kreuger. Fagorganisasjonen har forøvrig for lengst siden oppfordret medlemmene til å boykotte Kreuger-avisen. Nå tar de et nytt skritt for å få tatt knokken på smussorgnet. Tyskerne og de svenske nazier raser mot den svenske L.O. for at den drister seg til å begynne avisdrift med et slikt formål.

- v -

NORGESHJELPEN i Sverige som er kommet i stand særlig på "Tross Alts" utrettelige initiativ går nå godt. Det er ifølge kommet inn over 100 000 kroner. Kunstnernes utstilling har hittil gitt et overskudd på 43 000 kr. men ventes å gi mer. På lister er det samlet inn 25 000 kroner. En damekomite har skaffet 4000 kroner og Jernbaneförbundet har bevilget 5000 kr. Flere andre verkstedklubber og fagforeninger har gitt store bidrag, og de har også i stort tall stilt seg som faddere til "Norges-barn". "Tross Alt"s fonn for Norgesbarna er nå nådd opp i 7272,76. Fra Suchards sjokolæsfabrikk kom det til jul en stor pakke til alle Norgesbarna i Sverige.

Finnland har hittil fått 508 mill. kroner (!) i hjelpe fra Sverige. Det står - tross alt - enda litt igjen før broderfolket Norge har fått så mye.

Under velkomstfesten for de finnlandsfrivillige i Stockholm var det forresten en mann som kom til å huske at Sverige har et broderfolk også vest for Kjølen. Han rcpte "Leve Norge". Han ble arrestert av en nikkjær politimann, men politifullmektigen lot ham straks løslate, da arrestasjonen var "fullstendig umotivert".

- v -

FRA SVERIGE har en av våre medarbeidere sendt oss en betrakning om Krigssituasjonen. Vi mener at den har så stor interesse at vi gjengir den her! "Her ute er vi svært optimistiske når det gjelder krigssituasjonen. Det viser seg at russernes offensive kraft er langt større enn noen til begynne med trodde. Det kan komme til å hende store ting i Russland i vinter. Hittil har tyskerne lidd under kulda bare godt og vel en måned. De har 3 igjen! - Vi skal dog ikke lukke øynene for at den tyske arme fremdeles vil ha en stor slagkraft til våren også. I Mellomtiden må vi regne med tyske framstøt. Det er mulig at det kommer via Spania til Gibraltar. På denne måten vil de prøve å lukke middelhavet i vest for å veie opp de svære nederlagene i Libya. - Utviklingen i det fjerne Østen gjør oss ikke engstelige. Det betyr lite for avgjørelsen i vest. De amerikanske nederlag i början vil bare føre med seg en stor kraftanspennelse til svar. Derved tar de igjen det tapte og mors til. Amerikas inntreden i krigen betyr at den er avgjort engangs for alle. - Ellers er det utviklingen i Finnland som interesserer mest her i Sverige. Der er mat-situasjonen helt prekær. arbeidsfolk i byene får ikke det aller nødvendigste. Det er faktisk underernæring og sult. Det er ikke å undres over at ~~finnene~~ søker å få en ordning med de allierte. Det vilde bety en lettelse for hele Norden om Finnland på denne måten kom ut av krigen. Men tyskerne er opmerksom på at dette vil medføre at 600 000 soldater vilde bli frigitt for russerne og kunde settes inn på andre fronter. Derfor lar de ikke finnene uten vidare slutte fred. - Store ting kan kanskje også komme til å hende i Tyskland. Det er således ikke umulig at Hitler vil falle for et militærkupp denne vinteren. Men dermed er ikke krigen slutt. Denne utviklingen vil imidlertid åpne muligheter for en snarlig fred. Vi har i et hvert fall grunn til å se på det året som kommer med godt mot. Krigen kan kanskje komme til å være lenge enda, men vi ser da slutten på det hele, og det til og med en lykkelig slutning.

- v -

FYSAKENE I STEN, JORD OG CEMENT. Den herostratisk Oslo Sten-, Jord- og cementarbeiderforening "PotetBerntsen" fra Ski, har nå tatt det skritt å melde en rekke organisasjonsfolk til politiet fordi foreningens "arkiv" er blitt borte. Det er daglig masseinkallelser til statspolitiet i den anledning.

Berntsen ble sjøl i sin tid suspendert fra foreningen for et år for ukollegial opptreden og de karene han har fått med seg i kommissarkollektivet er omrent like fine papirer hele gjengen. Karl Olsen er en snik som meldte seg inn i N.S. bare for å få en slik jobb som han fikk. Nordahl Pedersen ble stroket av Murernes Union for kontinentrestanse (de har i det hele tatt ikke vært så nøyne med å skulke unda kontingent de herrer kommissarer). Det var Aksel Schulth som ordnet boka for ham så han kunde tre inn i sitt "tillitskverv". Forretningsføreren Hans Kraft skal vi ikke spørre noen sverte på nå. Han skal få lov til å figurere med det første i en ganske oppsiktveskende sak. Den 5. "tillitsmann" Lars Evensen har også hatt den ære å være stroket av foreningen sin, Isolatørene, for kontingentskyld. En skulde tru at det greide seg med 5 tillitsmenn i denne foreningen nå - men deri tok vi feil. I Disse dager er det dratt inn en snaling til, en forhenværende mølle-sier- agent, Sten- og Sandleverandør fra Nitedal ved navn Skansen. Denne fysakken har naturligvis aldri stått i noen fagforening, men vi lever jo i "fagstyrets tid" og da ser det ut som det er om å gjøre nettopp å sette folk til å stelle med sånt som de ikke har et dage greie på.

7

Bet knurres studie binadt arbeiderne i Sten, J, ri er dage. "Tillit-mennene" skulde ta seg turer et på arbeidsplassen, så fikk de høre. De truuste Sten- Jord-kara vet imidlertid at nå er det ikke godt å få fjort noe. "Men bare vent" sa en av dem til oss. "Den dagen er ikke lannt undav, da vi skal gjøre opp med krapylet. Og da - jævlar i min båt - skal ør få se hvor David kjøpte det sure slet!"

- v -

NAZI-DROSJER. Følgende Oslo-drosjer eies og kjøres av nazister: A 5384, A 5033, A 5155, A 541, A 5171. Vi oppfordrer til forsiktighet når man bruker drosje. For de her nevnte verkomende er stillingen rei, de bruker en ikke. Men det er ikke alle de andre en kan stole på heller. Vær derfor ytterst varsom, særlig hvis en er ute i "viktige" ørend.

- v -

3000 KVINNER UNIER L+ ÅR TIL ARBEIDSTJENESTE. Det er fått ut ordre fra tysk hold om at Oslo, Bergen og Trondheim skal stille 3000 unge piker under 19 år til arbeidstjeneste. Utskrivningen skal først skje her i Oslo. Her skal det tas så mange som mulig, og så skal det manglende antall utliknes på Bergen og Trondheim. Det foreligger ikke noe om hvor jentene skal brukes.

- v -

ABONNENTENE FOR SVINNER. Staven, or Aftenblad, som er tatt av N.S. og som har fått den landskjente vrvlebette Kringlebotn (for et passende navn!) til redaktør hadde tidligere et oppslag på 69000. Det er nå nede i 6000!

- v -

Det tar på nervene. En vil i den ufrie da spressen ha sett at Pors runnspresten L. Daae Zwilgmeyer er blitt utnevnt til prest i det sers rode Uranienborg kall her i Oslo. Alle vet at Zwilgryer er nazist og skjønner at Uranienborg er hans lønn av denne verden for god innsats. Men det ikke alle vet er, at Zwilgryer for ganske kort tid siden søkte tjenestefrihet fra sitt embede - på grunn av nervesjukdom. Pors runnsmenigheten hadde nærliggende boykottet han fullstendig. Ved siste konfirmasjon hadde han 2 konfirmanter. Resten gikk til nabosognet. Kirken står stedig tom.

Så slo herr pastorens nerver klick. Han søkte fri, og fikk til svar at han var blitt prest i Uranienborg. Hvis han tiltrer der, blir det sikkert ingen lise for nervene.

- v -

PANGEINNSAMLINGER. Vi har brukt i erfaring at det på enkelte arbeidsplasser i Oslo og andre steder foregår en angivelig innsamling til "Fri Fagbevegelse". Vi vil derfor gjøre kjent at det hittil ikke er satt igang noen slik innsamling. Et det i øyeblikket heller ikke pågår noen slik innsamling.

- v -

RIKSMÆGLINGSMANN CLAUSEN LESER NAZISTENE TEKSTER. Riksmæglingsmann Claussen er en kar som er frisk på levra. Han er brei og lun som trondere flest, men han kan også bli "forbainna" og da er han det til gagns. Da lever han sin breie labb godt til rette der slaget skal slås, og da hjelper ingen kjære mor.

Clausen fikk som så mange andre bra jøssinger besøk av politi og hird den 1. des. ifjor. De skulde se på matbehøringen hans. Bassiaen gjorde gubben ar og han sendte uten å blunks en frisk klage til politiet. Vi har fått oversendt en avskrift av advokat Claussens klage fra vår forbindelse ved Trondheim politikammer. Vi synes den elegant turnerte klagen fortjener å bli gjengitt i sin helhet:

vil da i virkeligheten for alver være beseglet.

Forsvikt erphevelsen av forseilingen skal finne sted under overholdelse av det ceremoniell som fandt sted ved forseilingen, ber jeg om at bli varslet.

Gjennemlest og vedtatt."

- v -

FRA KIRKEFRONTEN. I tilknytning til opplysninger vi brakte i forrige nr. finner vi det riktig å komme med nye enkeltheter fra Kirkefronten.

Den 27. aug. sendte Kirkedepartementet en oppfordring til landets prester om å stille seg til disposisjon med prekener i radio. De som lovret å ville preke, ble direkte løvet ferfremmelser. Likevel var det bare 20 prester foruten de rene naziprester som sa seg villig til å tale i radio.

Den 11. sept. skrev Kirkedepartementet på foranledning av Kulturdepartementet tet til samtlige prester med annodning om tilslutning til oppropet til fordel for Den norske Legion. Oppropet ble bare undertegnet av 27 prester, senere kom det svar fra ytterligere 13 prester.

Også ved senkningen av "Richard With" og "Barøy" fikk prestene av departementet oppfordring om å minnes de omkomne og slutte seg til angrepet på "Kongen som drukner sine borgere".

I det hele er det ikke skydd noen anledning til å trekke kirken inn i politikken. Men biskopene er ikke tatt med på råd. Tvert imot ble det etter hvert rettet angrep på biskopene, særlig mot herr Berggrav. Kst. Riisnes reiste således rundt med et foredrag hvor han rettet voldsomme angrep på bispene. Det var også høstilt tilrop fra salen: "Vekk med ham". Riisnes' svar var alltid: "Ta det med ro. Nå varer det ikke lenge før vi tar ham." Nøyaktig det samme hønte i Sande jor, Tønberg og Oslo.

Biskoppene fandt til slutt å måtte ta opp spørsmålet om Kirkens almindelige stilling til Staten til almindelig undersøkelse. Den 15. desember ble det derfor gjort henvendelse til Kirkedepartementet om saken. Departementets svar er kjent fra dagsspressen, hvor det ble rykket inn en stor artikkel med titelen: "De norske biskoper reker hånden til nyordningen og N.S. og departementet mottar hånden med kledde."

Hør skal en merke seg hva biskopene hadde skrevet: "Det tillitsforhold som hos oss (i henhold til grunnloven av 1814) er etablert mellom kirke og stat, er basert på fjensidighet." Om dette sier departementet at det "noterer seg den med gleda, for etter sammenhengen kan den bety at bispekollegiet vil uttale at tiden nu er inne til å etablere et tillitsforhold såvel overfor det statsbærende parti (N.S.) som overfor den nasjonale regjering. Kirkedepartementet tar med glede mot den fremstrakte hånd.

Et hvert våkent menneske vil førstå humbugen i departementets bemerkning og karakterisere den etter fortjeneste. Det som virkelig har funnet sted, er at departementet røklegger sitt tilbaketog med talemåter og openbare løgner.

- v -

RØDE KORS. For 2 uker siden omtalte vi dr. Høygårds angrep på Norges Røde Kors i "Regnarokk". Artiklen har fått med seg store undersøkelser på forskjellige hold. Dette har brukt for dagen at dr. Høygård selv har nektet å reise til fronten. Undersøkelsene bl.a, av hans forhold til Røde Kors har hatt til følge at artiklen ikke mer tillates offentliggjort i pressen. Det var det

- v -

SKUESPIEL FRONTEN. På siste premiere på Det norske Teatret fikk alle skuespillerne som vanlig blomster fra kst. Gudbrand Lunde (for statens regning). Idet Eva Sletto skulde inn på scenen for å ta aplausen, falt det svart-gule emblem til N.S. av blomstene. En av statistene anmeldte hende straks for å ha revet av emblem. Dagen etter ble hun kalt inn til sikkerhetspolitiørt og forhørt. Hun slapp ut igjen.

Skuespiller Sigurd Magnussen er arrestert.

- v -

ROSENKRANTZ APOTEK, OSLO er overtatt av en nazist som måtte gi opp på sitt hjemsted fordi befolkningen ikke vilde handle hos ham.

- V -

CESIL AAGARD, også kjent som "swingidioten" er blitt medlem av N.S. og har uttalt seg med stor bravour om den flåden han føler over at den "jødisk-plutokratiske" musikk swing nå skal forsvinne. Nå skal han imidlertid på sjesteopptreden i Stockholm på et par mordene restauranter for å spille - swing!

- V -

EN ANTI-NAZISTISK DOMSTOL skal ifølge "London Gazette" tre sammen i London i de nærmeste dager. Denne domstol består av representanter fra samtlige okkuperte land, og vil

1. Samle oppgaver over navn på alle quislinger og utferdige anklagen mot dem,
2. Skaffe oversikt over alle tyske skjendselsgjerninger i de okkuperte land.

Som det vil huskes er henv for disse et av de alliertes krigsmål.

- V -

I følge samme blad er det dannet en norsk klubb i U.S.A. Formannen er Sigrid Undseth, nestformann Benjamin Vogt, sekretær Finn Moe, og andre styrmedlemmer nevnes Robert Dahl, professor Rosseland og Sjømannsforbundets formann Ingvald Haugen.

- V -

STATSMINISTER JOHAN NYGÅRSVOLD

holdt en tale i julekvelden. Vi finner det riktig å gjensi litt av denne:

Julen skulle være en lysets fest. I de okkuperte land får folk ikke tande lysene; lysene er slukket. Mørklig er befolkningens daglige liv og dens åndelige liv. Slik er tilstanden. Men slik skal den ikke forbli. Fiheten kan undertrykkes. Retten kan trampes ned, men en slik triumf blir ikke langvarig.

Men skal lysene i verden etter tendes, må årsaken til farene skaffes bort. Tyskerne som har ansvaret for dette, må beseires. Da får vårt land sin frihet og selvbestemmelserett tilbake. For å nå dette mål må vi anspenne alle våre krefter og all vår vilje. Vi vet at målet skal vinnes. Vi vet også at det kommer til å kreve store ofre. Men den visshesten skremmer ingen. Intet offer er for stort når det gjelder å gjenvinne friheten. Og stillingen for frihetens sak er i år meget bedre enn for et år siden. Russland og Amerika er kommet med. Imperiet, U.S.A., Russland og China og alle de undertrykte land står sammen. Jo, Seiren er sikkert Vitgårdtmntråkssefolkiðchar en ond vinter å kjempe seg igjen-nem. Korrupsjon og lovlositet hersker. Olovlige fengslinger foretas. Dødsdommer forkynnes og fullbyrdes. Men jeg vet også at det norske folket står samlet, og at alle nordmenn kommer til å hjelpe og trøste hverandre. Jeg kan be dere se fram mot den opprettelsens dag som skal komme - . Vi hylder dem som tyskerne har utslettet. De har skrevet sitt navn i Norges historie. Det er en plikt og en ære og varne om disse helters etterladte!

Ikke minst for oss arbeidrere skal statsministerens ord sees som et budskap midt i selhvervet, før med dat vinder den nye dagen tilbake til landet vårt, og dermed også vår egen